

**20 grudnia 2016 – Genealogia w Ursynotece – temat Wykorzystanie źródeł drukowanych (monografie rodzin, herbarze, prasa codzienna)**

Poszukiwania genealogiczne wymagają pewnego usystematyzowania pracy. Jak już wiemy z poprzednich wykładów, informacje o naszych korzeniach możemy odszukać w różnych miejscach, często zupełnie nieoczekiwanych. Czasem wzmianka o naszych przodkach pojawia się z okazji zamieszczonej informacji w gazecie, w monografii regionu, w którym mieszkali a także w herbarzach rodzinnych. Koneksej rodzinne często bywają zaskakujące i warto zainteresować się tymi źródłami.



**Czym są monografie rodzin?** Są to obszernie, możliwie szczegółowo opracowanie rodu wykonane na podstawie kwerend archiwalnych, bibliotecznych i muzealnych. Monografia rodu zawiera między innymi: informacje dotyczące źródłowości nazwiska a także najstarsze wzmianki o nim, jak również źródłostwów i najstarsze wzmianki o nazwiskach żon oraz mężów córek badanego rodu; opisowy wywód genealogiczny całego rodu z uwzględnieniem i wyodrębnieniem poszczególnych linii; ustalenie warstw społecznych rodu, pochodzenie narodowościowe i wyznania. W obszernych monografiach rodowych znajdziemy opisanie poszczególnych przedstawicieli rodu z podaniem m. in. imion, nazwisk i przydomków, dat i miejsc urodzenia, ślubów, rozwodów, zgonów, pogrzebów; informacji o małżonkach, chrzestnych, udziału w wydarzeniach dziejowych. Tablice rodowodowe wszystkich linii rodu, tablice wywodu przodków po mieczu i kądzieli.



rodowodowe wszystkich linii rodu, tablice wywodu przodków po mieczu i kądzieli.

**Herbarze rodzinne.** W Polsce blisko 15 % rodzin było stanu wolnego – szlacheckiego, czym różniliśmy się np. od Anglii czy też Francji, gdzie szlachty czasem było mniej niż 1%. Poszukiwanie i znalezienie swojego nazwiska w herbie nie jest równoznaczne, że rodzina miała szlachectwo, ponieważ obok rodzin herbowych występowały rodziny innych stanów noszące to samo nazwisko. Wówczas wpisując w wyszukiwarkę herbową najlepiej podać swoje nazwisko i nazwisko swojego bliskiego przodka. Jednymi z najważniejszych herbarzy, które są ważne dla dziejów Polski, gdzie zgromadzono zestawienia graficzne herbów jak i wypisy rodzin, ich genealogie, z terenów polskich jak i te zza granicy zawierające najcenniejsze informacje o polskiej heraldyce, są to między innymi: Marcin Belski, Herby Polskie, Poznań 1705; Adam Boniecki, Poczet rodów w Wielkim Księstwie Litewskim w XV i XVI wieku, wyd. 1887; Jerzy Sewer Dunin-Borkowski, Almanach błękitny, Genealogie żyjących rodów polskich, Lwów 1908; Kodeks z Bergshammara (rola herbowa), II poł XVw (70 polskich herbów; ks. Kacper Niesiecki Herby i familie rycerskie tak w Koronie jako y w Wielkim Xięstwie Litewskim – Lwów, 1728.



Komentarz [DP1]:  
Komentarz [DP2]:



Wielką pomocą w uzyskiwaniu informacji genealogicznych jest prasa codzienna, która w przeszłości miała różne formy. Do takiej prasy można też zaliczyć gazetki kościelne. W gazetach dawano ogłoszenia np. o zaślubinach młodych, narodzinach potomków, zgonach. Zamieszczano też informacje o otwarciu sklepów, kawiarni, osobach mających długi i ich wierzycielach. Była też kronika kryminalna, Z takich oto wiadomości wyłania się obraz naszych przodków – ludziach wspaniałych, z ich wszystkimi zaletami i ułomnościami. Ale to wszystko składa się na nasze bycie kiedyś, tu i na naszą przyszłość. Jesteśmy tylko małą częścią naszej rodzinnej historii.

